

Кривещенко В. В.,
к.е.н., доц. кафедри маркетингу,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

Павленко А. Ф.,
академік АПН України,
д.е.н., проф. кафедри маркетингу

ЛОГІСТИЧНИЙ ПРОЦЕС НА СКЛАДІ

ANNOTATION. В умовах стрімкого розвитку інформаційних технологій

find similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetma

КЛЮЧОВІ СЛОВА: логістичний процес, логістичні операції на складі, інформаційні системи в сфері складування

АННОТАЦИЯ. В условиях стремительного развития информационных технологий закономерно возникает потребность исследования особенностей формирования логистического процесса на складе.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: логистический процесс на складе, логистические операции на складе, информационные системы на складе

ANNOTATION. With the rapid development of information technology there is a need regularly studies of the formation of the logistics process in the warehouse.

KEYWORDS: logistics process in the warehouse logistics operations in the warehouse, warehouse information systems

Постановка проблеми. Логістичний процес на складі представляє собою, з одного боку, визначену послідовність основних логістичних операцій і сукупність дій, які забезпечують їх виконання з метою ефективною взаємодії елементів і оптимізації логістичної системи в цілому, а з іншого, як процес направлений на виконання суто фізичних операцій щодо переробки вантажів.

Логістичний процес на складі необхідно розглядати як управління логістичними операціями, пов'язаними з вантажопереробкою (операційне управління) та координацію суміжних служб, які забезпечують ефективне функціонування складу. При цьому повинна бути забезпечена упорядкованість у часі всього циклу вантажопереробки для задоволення потреб покупця необхідним асортиментом у необхідній кількості у визначений час.

Основними логістичними принципами щодо переробки вантажу є:

- *планування* — розділ складу на основні робочі зони і визначення послідовності проходження вантажу через зони;

- *раціональність* — планування руху матеріального потоку при скороченні кількості операцій до мінімально необхідної величини і ліквідація зворотних вантажопотоків;

- *системний підхід* — розробка схеми руху вантажів через склад і її узгодження з особливостями вхідних і вихідних потоків із врахуванням усіх характеристик потоків;

- *ефективність використання складських потужностей* — зберігання вантажу на складі повинно забезпечувати максимальне використання площі складу і його висоти;

- *рівень технічної оснащеності* — вибір технічної оснащеності складу визначається особливостями вантажу, що переробляється, економічною доцільністю і безпосередньо призначенням складу;

- *універсалізація обладнання* — обладнання складів повинно по можливості виконувати різні технологічні операції: від скорочення парку вантажно-розвантажувального обладнання до оптимального мінімуму.

Аналіз останніх джерел і публікацій. Більшість фахівців погоджуються з необхідністю розгляду логістичного процесу на складі як процесу, який охоплює взаємопов'язані і взаємозалежні сфери логістичної системи — оперативне управління вантажопереробкою і логістичну координацію, яка забезпечує досягнення оптимального функціонування складу.

Щодо проблем ефективного функціонування логістичного процесу, то проблеми дослідження факторів, які впливають на цей процес, розглядаються в досить великій кількості праць як вітчизняних, так і зарубіжних авторів. Найґрунтовніші належать таким науковцям Сток Дж. Р., Ламберт Д. М. М. А. Окландер, Є. В. Крикавський, П. В. Николайчук та ін.

В умовах стрімкого розвитку логістики складування виникає потреба дослідження системи управління логістичним процесом на складі.

Недостатність досліджень саме в цій сфері та необхідність визначення впливу нових факторів на логістичний процес на складі обумовлює актуальність статті.

Постановка завдання. Метою дослідження є опис, упорядкування моделі управління логістичним процесом на складі, визначення впливу різних факторів на логістичний процес на складі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Ефективна система управління логістичним процесом на складі передбачає швидку адаптацію функціонування складу до змін у попиті споживачів. Методологія структурованого аналізу і конструювання (SADT — Structured Analysis and Design Technique [1]) — функціональна модель даних, яка дає повний, точний і адекватний опис системи.

SADT-модель з ієрархічно організованою сукупністю діаграм, які складаються з блоків. Кожний блок, як функція, поділяється на структурні частини.

Моделювання процесу за допомогою SADT дозволяє:

- можливість уявити у графічному виді комерційні, виробничі та інші операції різного рівня деталізації;
- зручну взаємодію між системними аналітиками, розробниками і користувачами.

Модель управління логістичним процесом базується на управлінні інтенсивністю матеріальних потоків при змінах споживчого попиту. Модель містить чотири основні функції: планування, організація, контроль і регулювання (рис. 1).

При плануванні логістичного процесу [1], (рис. 1), який розробляється відділом логістики, необхідно враховувати інформацію інших служб підприємства, таких як відділ маркетингу, відділ збуту, відділ матеріального забезпечення.

У відповідності з логістичною стратегією і тактикою підприємства відділ логістики повинен планувати:

- графіки поставки замовлень клієнтам, виконання замовлень і їх доставка «точно в термін»;
- маршрути руху при централізованій доставці вантажу;
- управління існуючими трудовими і матеріальними потоками;
- мінімальний час підготовчих робіт для проведення вантажопереробки;
- відповідність скомплектованого замовлення;
- компонування замовлень клієнтів для максимального використання вантажоемкості транспортного засобу;
- створення оптимальної кількості транспортних засобів і контроль над їх використанням;
- раціональне використання складських площ.

Логістична координація — узгодження діяльності функціональних підрозділів підприємства, які беруть участь у русі вантажопотоків з метою досягнення загально організаційних цілей.

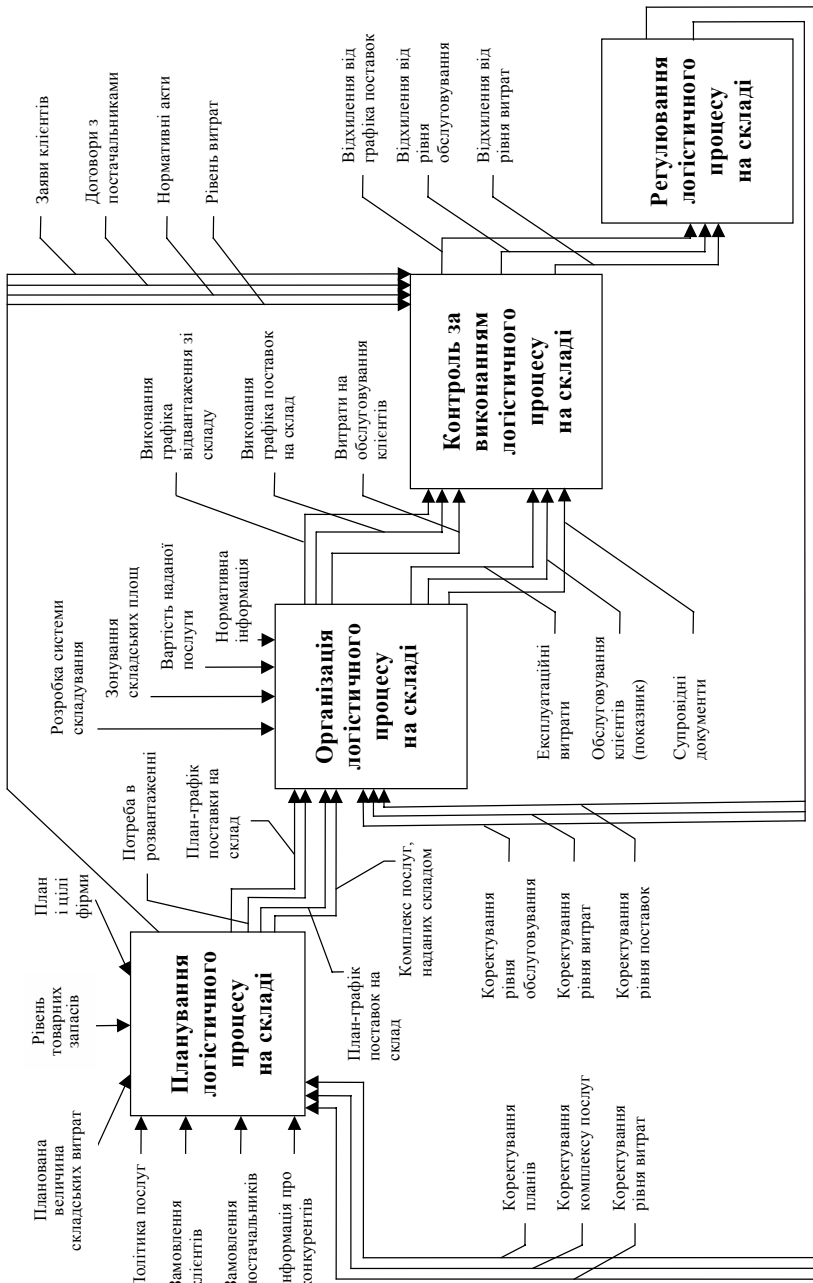

Рис. 1. Модель управління логістичним процесом на складі

Витрати пов'язані з налагодженням координації між діяльністю складу і суміжними службами організації компенсуються:

- скороченням операційних витрат на вантажопереробку (приклад, скорочення перевантажень);
- скорочення витрат за рахунок скорочення запасів;
- збільшення продуктивності праці складського персоналу і обладнання (створення «корпоративного духу» і т.п.);
- скорочення тривалості циклу виконання замовлення клієнта;
- підвищення логістичного сервісу, створення конкурентоспроможної цінності для клієнта.

Основою логістичної координації є єдина інформаційна система підприємства.

Інформаційна система відображає динамічний зв'язок між плануючими і фактичними величинами роботи складу для підвищення рівня адаптації до зовнішнього середовища.

Результатом логістичної координації є:

- механізація вантажних робіт і, як наслідок, скорочення витрат обігу;
- використання зовнішнього товароносія в якості вантажної складської одиниці;
- скорочення часу на комплектування замовлення;
- регулювання частоти і ритмічності поставок;
- максимальне використання складських потужностей на основі раціональної системи управління запасами;
- максимальне скорочення кількості технологічних операцій за рахунок використання стандартних товароносіїв.

Інформаційна інтеграція логістичної діяльності обумовила необхідність побудови єдиного інформаційного простору логістичного ланцюга. Це дозволить забезпечити необхідні у сучасних умовах швидкість, повноту і точність отримання необхідних даних для реалізації логістичних бізнес-процесів. Особливе значення мають розробка і впровадження інформаційних систем щодо інтегрованого планування, управління запасами, електронного документообігу і т.п.

Створення єдиного інформаційного простору, тобто середовища інтегрованого планування і управління всім ланцюгом поставок, а також координація і комунікація зв'язків з контрагентами, є важливою складовою концепції інформаційної інтеграції.

Інформаційні системи виконують роль функціональної технічної інфраструктури, яка забезпечує інтеграцію суб'єктів всього логістичного ланцюжка. Для вирішення зазначених задач розроблено низку інформаційних систем. Головною особливістю і пе-

ревагою сучасних інформаційних систем типу WMS-системи (Warehouse Management Systems — WMS) є забезпечення автоматизації управління всіма бізнес-процесами у режимі реального часу, контроль за виконанням кожної операції, застосування технологій адресного зберігання, застосування штрих кодування планування, виконання вантажно-розвантажувальних операцій, ABC-аналіз, фіксування часу вантажно-розвантажувальних робіт, руху автотранспорту по території складського комплексу, можливість інтеграції з іншими системами, які використовуються підприємством.

Ефективність управління логістичними складськими процесами залежить від оперативного планування і регламентування виконання окремих операцій.

Висновки дослідження. Технологічні і технічні зміни останнього десятиліття суттєво вплинули на управління, організацію і контроль за логістичними операціями на складі. Це суттєво змінило характер окремих логістичних операцій. Сьогодні активно продовжується розвиток інформаційних систем, нових комунікацій, які змінюють умови взаємодії підприємства зі споживачами.

Сучасний складський комплекс, що володіє досконалыми технологіями, дозволяє вирішувати багато проблем, пов'язаних з обігом товарно-матеріальних цінностей. Правильно організований склад дозволяє оптимізувати витрати логістичної системи, а процеси, пов'язані з функціонуванням складів, в кінцевому результаті є значною складовою сукупних витрат. Однак склад несе не тільки функцію зберігання, але й сервісного обслуговування споживачів складських послуг: наближення запасів до місць споживання, формування ринкового асортименту, комплектування змішаних вантажних відправлень тощо. Таким чином, склад — як невід'ємна ланка в логістичній системі, дозволяє визначити стратегічні вигоди: економічні та сервісні.

Фахівці з логістики мають використовувати потенціал нових технічних і інформаційних розробок, фіксувати і прогнозувати логістичні процеси, допомагаючи підприємству знайти розв'язання гострих проблем та обрати вірну стратегію.

Література

1. Дыбская В. В., Зайцев Е. И., Сергеев В. И., Стерлигова А. Н. Логистика: Учебник. — М.: Эксмо, 2008. — 944 с.
2. Крикавський Є. В. Логістика. Для економістів: Підручник / Є. В. Крикавський. — Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2004. — 448

3. Крикавський Є. В. Логістичне управління. — Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2005. — 384 с.

4. Окландер М. А. Логістична система підприємства: монографія. — Одеса, 2004.

5. Сток Дж. Р., Ламберт Д. М. Стратегическое управление логистикой : Пер. с 4-го англ. изд. — М.: ИНФРА-М, 2005, — 797 с.

6. Николайчук В. Е. Теория и практика управления материальными потоками (логистическая концепция): монография / В. Е. Николайчук, В. Г. Кузнецов. — Донецк: КИТИС, 1999. — 413с. Summary

Статтю подано до редакції 10.02.15 р.

УДК 637.1

Куліш Т. В.,

к.е.н., доцент,

Таврійський державний агротехнологічний університет

СУЧАСНИЙ СТАН І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ МОЛОКА ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

АНОТАЦІЯ. У статті проведено аналіз стану ринку молока Запорізької області. Виявлено основні проблеми формування пропозиції на ринку молока. Визначено роль держави в створенні конкурентних умов функціонування на ринку молока та молочної продукції. Запропоновано можливі шляхи вирішення проблем галузі, які сприятимуть підвищенню їх конкурентоспроможності на внутрішньому та міжнародному ринках.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ринок молока, сільськогосподарські підприємства, галузь, конкурентоспроможність, ефективність, прибуток.

АННОТАЦИЯ. В статье проведен анализ состояния рынка молока Запорожской области. Выявлены основные проблемы формирования предложения на рынке молока. Определена роль государства в создании конкурентных условий функционирования на рынке молока и молочной продукции. Предложены возможные пути решения проблем отрасли, которые будут способствовать повышению их конкурентоспособности на внутреннем и международном рынках.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: рынок молока, сельскохозяйственные предприятия, отрасль, конкурентоспособность, эффективность, прибыль.

ABSTRACT. The article analyzes the state of the dairy industry of Zaporozhe region, monitored the production of the milk in the last five years. The main problems of the formation of market milk supply,